



รู้ไว้ไม่โดนหลอก แยกให้ออก “ธุรกิจขายตรงหรือแชร์ลูกโซ่”

เราจะรู้ได้อย่างไรว่า ธุรกิจลักษณะไหนคือ ธุรกิจขายตรง ลักษณะไหนคือ แชร์ลูกโซ่ “ธุรกิจขายตรง” เป็นธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะเข้าถึงตัวผู้บริโภค โดยมีผู้ขายตรงมีชื่อตามกฎหมายว่า “ผู้จำหน่ายอิสระหรือตัวแทนขายตรง” เป็นผู้นำสินค้าหรือบริการไปอธิบายหรือสาธิตสรรพคุณของสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง ไม่ต้องรอให้ผู้บริโภคเป็นผู้มาซื้อหาสินค้าเหมือนทั่วไป ซึ่งธุรกิจขายตรง มีกฎหมายรองรับ โดยต้องจดทะเบียนประกอบธุรกิจขายตรงกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ของ สคบ.

ในขณะเดียวกัน "แชร์ลูกโซ่" เป็นพฤติกรรมที่มีการชักชวนให้ร่วมลงทุน โดยผู้ชักชวนมิได้ทำธุรกิจจริง เป็นการสร้างโปรไฟล์ให้มีความน่าเชื่อถือและจูงใจด้วยผลประโยชน์สูงในระยะอันสั้น มุ่งหาสมาชิกใหม่เพื่อนำเงินมาจ่ายผลตอบแทนให้สมาชิกเก่า แต่เมื่อใช้วิธีหมุนเวียนเงินหรือไม่สามารถหาสมาชิกมาลงทุนเพิ่ม สุดท้ายมักปิดกิจการหนีไป และทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจำนวนมาก แชร์ลูกโซ่ถือเป็นการฉ้อโกงหลวงผู้บริโภค ซึ่งมีความผิดฐานฉ้อโกง ตาม พ.ร.บ. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มีโทษจำคุกตั้งแต่ ห้าถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าแสนถึงหนึ่งล้านบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่



ในยุคดิจิทัลมีฉ้อโกงใช้กลวิธีแบบใหม่ๆ มาเพื่อหลอกลวงประชาชน ซึ่งอาศัยความต้องการหรือความหวังที่จะมีเงินมากขึ้น มีสุขภาพที่ดีขึ้น หลอกให้เชื่อใจ เพียงแค่ลงเงินลงทุนเล็กน้อยก็จะสำเร็จได้ตามที่หวัง และหวังผลประโยชน์จะได้ผลตอบแทนสูง ธุรกิจลักษณะนี้มักใช้ข้อความโน้มน้าวใจชักชวนให้สมัครเป็นสมาชิกโดยใช้คำโฆษณาที่มีกลยุทธ์เกี่ยวกับ “เรื่องกินเรื่องเที่ยวเรื่องเดียวกัน” เทียบถูกแบบไฮโซ ที่นี้เท่านั้น” ยิ่งช่วยกระตุ้นความสนใจสมัครเป็นสมาชิกและให้ลงทุนตามเงื่อนไขเพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์นั้น หากลองคิดตามความเป็นจริงแล้ว ไม่มีการลงทุนใดในโลกที่สามารถรับประกันผลตอบแทนที่แน่นอนได้ แต่กลวิธีที่แยบยลหลอกลวงโดยใช้ความร่ำรวยโอ้อวด ทำให้โดนหลอกลวงต่อได้ง่าย การลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ๆ เช่น Forex หรือสกุลเงินดิจิทัล, ระดมเงินเข้าตลาดหุ้น มีข่าวให้เห็นตามสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะแชร์ออนไลน์หรือแชร์ลูกโซ่ มักจะมีลักษณะร่วมที่ฉ้อโกงใช้เป็นเหยื่อเพื่อหลอกลวงหรือเชิญชวนให้คนลงทุนซึ่งเป็นภัยออนไลน์ที่ควรระวัง

สคบ. จึงขอเตือนประชาชนอย่าหลงเชื่อการลงทุนที่ชักจูงโดยผลประโยชน์สูงในระยะอันสั้น พิจารณาข้อมูลให้รอบด้าน หากถูกชักชวนให้ลงทุนโดยมีข้อสงสัยกฎหมาย แจ้งเบาะแสที่ศูนย์บริการประชาชน ก.ล.ต. สายด่วน ๑๒๐๗ หรือพบปัญหาหรือมีข้อสงสัยไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วน สคบ. ๑๑๖๖ หรือทางออนไลน์ www.ocpb.go.th